

Ateliere și programe educative pentru școli și grădinițe

Asociația Da'DeCe, 2022

Asociația Da'DeCe propune școlilor și grădinițelor desfășurarea mai multor tipuri de programe educative la sediul acestora sau în diverse locuri cu semnificație culturală din București. Concepute și susținute de specialiștii în educație ai asociației, uneori alături de artiști contemporani, aceste ateliere le oferă copiilor ocazia să participe la o experiență nouă de învățare la muzeu sau chiar în mediul lor școlar, folosind metode diferite de lucru pe teme relevante pentru ei.

Înscrierea se face prin email (office@asociatiadadece.ro) sau la telefon (0722482080, Iulia Iordan) cu cel puțin o săptămână înainte de atelier. Recomandăm înscrierile din timp pentru a putea face față tuturor solicitărilor. Confirmarea înscrierii se va face printr-un e-mail al organizatorilor. La cerere, o parte dintre programele educative oferite de noi, pot fi desfășurate și în limba engleză.

În spații culturale/aer liber

1. Lumi nenumărate - la MARE/Muzeul de Artă Recentă
2. Da' de ce să mă întorc în timp? – pe Calea Victoriei

În școli/grădinițe

3. Patrimoniu, ce cuvânt complicat!
4. Povești din hârtie
5. Atelier despre comunism: despre naționalizare
6. Atelierele de filosofie pentru copii
7. Atelierul de ierburi
8. Atelierul din copac
9. Atelierele de Teatru Kamishibai

Despre desfășurarea programelor

Unde	Locul este specificat la fiecare atelier.
Când, cât	De luni până vineri, între una și două ore, în funcție de orarul copiilor și al muzeului.
Grupul	Trebuie să fie format din minimum 10 copii.
Vârsta	Între 4 și 14 ani, împărțiți pe grupe de vârstă specifice fiecărui atelier.
Costul	Între 40 și 50 de lei/copil pentru un atelier, în funcție de materialele folosite de copii la partea practică a activităților. Gratuit pentru adulții însoțitori.

1. Lumi Nenumărate

Haideți cu copiii la MARE! Nu la Marea Neagră, ci la Muzeul de Artă Recentă, locul cel mai potrivit pentru a descoperi în câte feluri putem să ne conectăm cu arta contemporană fără să ne fie teamă că nu o vom înțelege. Important este să știm unde o găsim, să ne dorim să o explorăm și chiar să o încercăm. Libertatea este cheia atelierului care ne va aduce împreună în această lume fascinantă a culturii contemporane.

Ne vom lăsa inspirați de pictorii și sculptorii întâlniți și vom vedea că emoțiile și părerile personale despre ce înseamnă artă contemporană devin și ele nenumărate.

Pe limba profesorilor: Activitățile noastre dezvoltă competențe integrate mai multor discipline din programa școlară: arte vizuale (explorarea de mesaje artistice și realizarea de creații estetice), matematică și explorarea mediului (orientarea în spațiu, recunoașterea și localizarea unor obiecte geometrice și a unor fenomene/relații/regularități/structuri din mediul apropiat), comunicare (receptarea și exprimarea de mesaje).

Încă ceva: Drumul până la muzeu, mai ales dacă veniți pe jos sau cu mijloacele de transport în comun, este o lecție de autonomie pentru copii care îmbogățește experiența de educație muzeală.

Unde: la MARE/Muzeul de Artă Recentă, Bd. Primăverii nr. 15, Sect. 1, București
Grup minim-maxim: 10–15 copii

Durată: o oră jumătate în muzeu (de la ora 11:00)
Cost: 50 lei/copil

Vârstă: 7-11 ani (clase primare)
Materiale necesare: incluse

2. Da' de ce să mă întorc în timp?

Atelierul „Da' de ce să mă întorc în timp?” este o invitație la a parcurge împreună un traseu cultural pe Calea Victoriei, între Palatul Cantacuzino (Muzeul Gheroghe Enescu) și Palatul Romanit (Muzeul Colecțiilor de Artă) cu opriri în fața caselor Manu și Nenciu-Trubețkoi. Traseul va urma atât poveștile și activitățile din cartea „Da' de ce să mă întorc în timp?”, dar și altele noi pe care le veți afla la fața locului. Copiii vor lucra pe clipboarduri fișe create special pentru ei apropiindu-se de patrimoniul construit într-un mod direct și ludic.

„Da' de ce să mă întorc în timp?” este o carte-traseu care combină povestea inspirată de istoria unui loc de patrimoniu cu traseul cultural prin care sunt valorificate caracteristicile acestuia. Cartea-traseu este un produs cultural unic chiar și comparând cu piața culturală internațională, scopul său fiind apropierea copiilor de patrimoniul construit sau natural al orașului București.

Cartea este însoțită de o metodologie adresată profesorilor, operatorilor culturali și părinților menită să-i inspire în crearea propriilor trasee culturale. Metodologia este semnată de Raluca Neamu, președintele Asociației Da'DeCe și Raluca Iacob, inițiatoarea platformei Susține cultura în educație. Dincolo de ineditul conținutului, cele două cărți reprezintă un

produs editorial de cea mai bună calitate având-o pe Alice Stoicescu în calitate de book designer și pe Anamaria Pravencu, în calitate de producător.

Unde: pe Calea Victoriei

Durată: variază între o oră și două

Vârstă: 8-14 ani

3. Patrimoniu, ce cuvânt complicat!

Acesta este un atelier de îmblânzire a câtorva cuvinte complicate, dar mai ales de descoperire a lumii fascinante care se ascunde în spatele lor. Ne propunem să mutăm temporar, de la muzeu la școală, discuția despre tipurile de patrimoniu și felul în care copiii se raportează la acestea.

Asociația Da'DeCe este una dintre organizațiile care promovează patrimoniul în rândul copiilor și tinerilor din România, cele mai multe proiecte ale noastre concentrându-se în jurul acestui prețios subiect.

Cum ar fi azi fără ieri? Ce înseamnă prețios? De câte feluri este patrimoniul și unde îl găsim? Ce înseamnă restaurator, curator sau conservator? Sunt doar câteva dintre întrebările pe care le-am transformat pentru copii în povești, activități ludice sau tehnici de lucru. La partea practică a atelierului copiii exersează ce învață, descoperă și experimentează în relație cu patrimoniul.

Fie că îl folosiți ca pregătire pentru un proiect mai amplu la clasă sau pentru o vizită la muzeu, atelierul despre patrimoniu dezvoltă competențe specifice integrate mai multor discipline: comunicare, dezvoltare personală, educație civică sau istorie.

În continuare găsiți detaliile privind desfășurarea acestui atelier, inclusiv obiective, structură, strategii didactice și competențele atinse.

Unde: la școală
Grup minim: 10 copii

Durată: 2 ore
Cost: 40 lei/copil

Vârstă: CP – Clasa a VIII-a
Materiale necesare: incluse

Obiectiv principal

Explorarea conceptului de **patrimoniu** în relație cu patrimoniul personal și local al participanților.

Obiective specifice

- ✓ Să analizeze un obiect sau mai multe pornind de la întrebări care să evidențieze complexitatea acestora;
- ✓ Să înțeleagă rolul fiecărui om în crearea și conservarea patrimoniului;
- ✓ Să realizeze o lucrare colectivă la finalul atelierului cu și despre patrimoniu în care vor pune în practică noțiunile discutate;
- ✓ Să formuleze propria definiție a patrimoniului în urma discuției colective.

Structura atelierului

1. Prezentarea tuturor – nume, trăsături, preferințe, moșteniri;
2. Colecții/comori/descoperiri: extinderea noțiunii de patrimoniu de la cel personal la cel al familiei, până la cel al unei comunități;
3. Lada de zestre - investigarea unui obiect mai puțin cunoscut; ce înseamnă prețios, valoros, frumos, fragil;
4. Pericolele care amenință patrimoniul – protejarea și păstrarea lui;
5. Salvatorii – cunoașterea meseriilor patrimoniului;
6. Muzeul - locul în care păstrezi și faci cunoscut patrimoniul; activitate practică - crearea unui muzeu în miniatură;
7. Ce este patrimoniul? – cum îl definesc copiii?

Strategii didactice

Utilizarea metodelor activ-participative, interactive de învățare: conversația euristică, confruntarea de idei, învățarea prin cooperare.

Competențele dezvoltate, pe discipline (CP – clasa a IV-a)

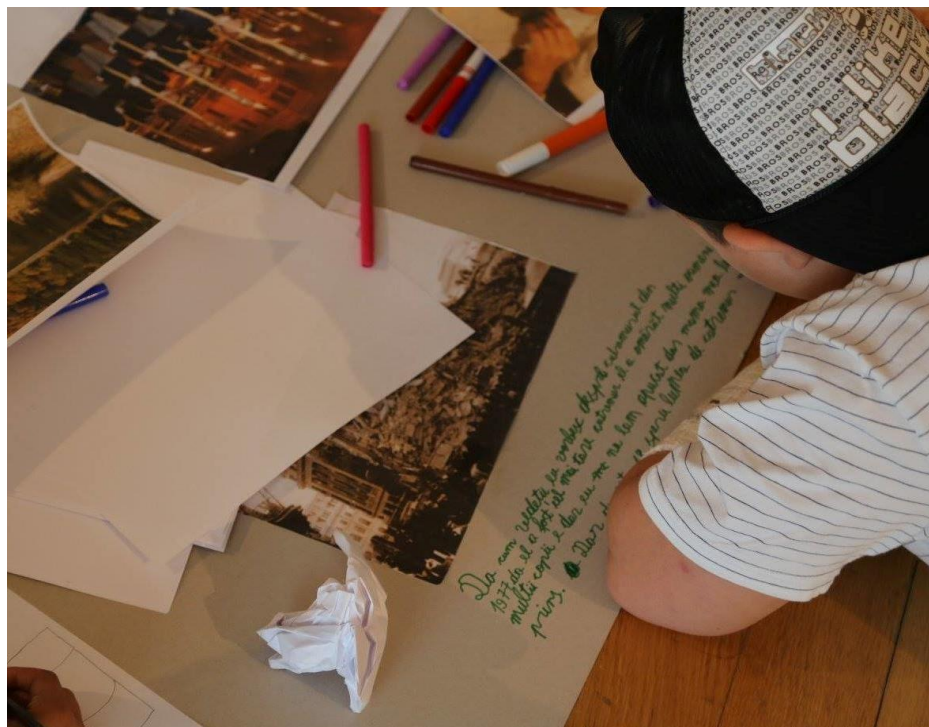
Comunicarea în limba română: atingem toate cele 4 competențe generale: receptarea și exprimarea de mesaje orale și scrise (cu accent pe mesajele orale) și majoritatea competențelor specifice asociate.

Dezvoltare personală: 1.1. Identificarea și prezentarea unor trăsături personale, stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți; 2.2. Identificarea regulilor de comunicare și transmiterea unor mesaje verbale și nonverbale simple despre propriile experiențe de viață/Utilizarea unor elemente de ascultare activă; 3.3. Identificarea hobby-urilor, jocurilor și activităților preferate. Explorarea și prezentarea utilității unor meserii cunoscute sau preferate.

Educație civică: 1.1. Explorarea calității de persoană sau recunoașterea locurilor de apartenență; 1.2. Identificarea unor trăsături morale definitorii ale persoanei sau a unor elemente relevante pentru apartenența la diferite comunități; 2.1. Recunoașterea și manifestarea unor atitudini pozitive în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele; 3.1. Relaționarea pozitivă cu ceilalți, în rezolvarea unor sarcini simple de lucru; 3.3. Participarea la proiecte simple cu conținut moral-civic

Istorie: 1.1. Ordonarea cronologică a unor evenimente din viața familiei, a faptelor prezentate într-o situație de învățare; 2.2. Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut; 2.3. Identificarea, pe baza surselor, a cauzelor, a consecințelor și a elementelor care s-au schimbat sau nu într-o anumită perioadă de timp; 4.1. Determinarea semnificației unor evenimente din trecut și din prezent; 4.3. Manifestarea unei atitudini deschise în cazul unor situații care presupun comunicarea.

4. Atelier despre comunism: ce înseamnă naționalizare?

Ce știi copiii despre comunism? Și, prin comparație, cât de des aud acest cuvânt și în ce contexte? La atelierul dedicat acestui subiect colectăm informații de la ei pe care le deconstruim printr-un joc despre putere. Această temă complexă va fi explorată în cadrul atelierului pornind de la ideea de naționalizare și modul în care ea a fost pusă în practică în timpul regimului comunist din România. Vom folosi alături de conversația euristică, jocuri de rol care să îi ajute să înțeleagă situațiile specifice în care s-au aflat anumite categorii sociale empatizând cu acestea, alte tipuri de activități care să includă în dinamica discuției nu doar idei, ci și obiecte personale.

Principalul obiectiv al atelierului este acela de a ne crea fiecare propriile opinii pornind de la o înțelegere cât mai complexă a subiectului.

Atelierul face parte dintr-o serie de întâlniri cu copiii în jurul comunismului înțeles din diverse perspective: ca idee utopică, ca formă de guvernământ, ca regim totalitar, ca ideologie sau sistem de opresiune.

Unde: la școală

Durată: 2 ore

Vârstă: 8-14 ani

5. Atelierele de filosofie pentru copii

La Atelierele de filosofie încercăm să aflăm dacă întrebările noastre au sens și ce fel de sens. Pentru că a te întreba înseamnă a filosofa.

De peste cinci ani desfășurăm seria de ateliere de filosofie pentru copii, adică de peste cinci ani ne propunem să îi încurajăm pe copii să își pună și mai multe întrebări decât își pun de obicei, să fie mai liberi în a se exprima, mai analitici, mai critici, dar și mai răbdători în a asculta și mai toleranți în a accepta alte opinii. Am pornit la drum de la metode educative inventate de doi profesori americani, Matthew Lipman și Thomas E. Wartenberg, primul dintre aceștia fiind creatorul conceptului de filosofie pentru copii pe care l-a implementat cu succes în mai multe școli din Statele Unite ale Americii.

Fiecare atelier reprezintă o atentă dozare între diverse metode de lucru: lectură și analiză a unui text scurt, discuție ghidată și liberă, joc de rol, lucru în echipă sau individual, experimentarea unor tehnici artistice la partea practică a atelierului. În cadrul întâlnirilor propunem de fiecare dată texte inedite din literatura pentru copii, cum sunt *Sânziana* de Matthew Lipman, *Vrăjitorul din Oz* de Frank Baum, *Copacul cel darnic* de Shel Silverstein sau *Broscoii* de Arnold Lobel.

Unde: la școală

Durată: minimum o oră

Vârstă: 6-14 ani

Tema 1: *Mă întreb dacă noi suntem curajoși*

Ce este curajul? Ce este frica? Cineva care tremură de frică poate face fapte curajoase? Cu toții avem frici – le despicăm în patru, le investigăm și le explorăm într-un mod ludic și prietenos.

Tema 2: *Ce mă face să fiu eu?*

”Cine sunt eu?” Sunt oare corpul meu, mintea mea, sufletul meu? Ce legături există între inimă și creier? Ce ne definește personalitatea și cum de rămânem aceleași persoane chiar și după ce creștem și ne schimbăm înfățișarea?

Tema 3: *Cu alte cuvinte*

Ce bine e să poți să ceri de mâncare atunci când ți-e foame! Cel mai adesea, ni se pare normal să ne putem exprima prin vorbire. Și ni se întâmplă uneori să uităm câtă putere au cuvintele: cum de unele liniștesc și altele provoacă teamă? Ce legătură au cuvintele cu gândirea, dar cu gesturile noastre?

Tema 4: *Ce primesc și ce dau*

Ne apucăm să întoarcem pe toate fețele relația noastră cu natura, cu prietenii și cu noi înșine: care este locul nostru pe planetă, cum arătăm recunoștință pentru ceea ce primim? Ce responsabilități avem față de natură și față de cei care ne oferă grija lor?

Tema 5: *Da' De Ce poezie?*

Oare există meserii mai importante decât altele într-o comunitate? De ce este necesară arta în societate? În ce meserii e nevoie de un dram de poezie? Câte feluri de poezie există și, la urma urmei, la ce este bună poezia?

Tema 6: *Despre bunătate*

Ce înseamnă a fi bun? Dar a fi corect? În ce situații am avut de ales între a fi bun și a fi corect? Înseamnă bunătatea ceva dacă rămâne doar la nivelul gândurilor bune? E suficient a crede despre noi că suntem buni sau e nevoie să și facem fapte bune?

Tema 7: *Da' De Ce (nu) îți iubești țara?*

Ce înseamnă să-ți iubești țara? Ce modele au copiii printre cunoscuții lor atunci când se raportează la România? Ce înseamnă ”a fi român”? Ce putem face noi înșine pentru a trăi aici în mai multă armonie și frumusețe?

Fiecare clasă poate solicita o singură temă, mai multe sau pe toate sub formă de modul!

6. Atelierul de ierburi

O fetiță pe nume Luli, cățelul Norocel și plantele întâlnite de aceștia în călătoria lor le fac cunoscută copiilor o lume de poveste aflată chiar sub tălpile noastre!

Atelierul pornește de la cartea Călătorie printre ierburi și lumină (Editura Cartea Copiilor, 2012, scrisă de Iulia Iordan și ilustrată de Cristiana Radu), câștigătoare în anul 2013 a premiului de cea mai frumoasă carte pentru copii a anului la concursul național "Cele mai frumoase cărți din România".

Prin intermediul poveștii și al jocurilor, pădăria, trifoiul, pătlagina și multe alte ierburi ne împărtășesc din tainele lor. Atelierul este susținut chiar de către autoarea cărții.

Unde: la școală/grădiniță

Durată: minimum o oră

Vârstă: 4-9 ani

7. Atelierul din copac

Cei mici sunt invitați să descopere senzorial lumea fascinantă a pădurii, alcătuirea copacilor: frunze, scoarță, rădăcini, rășină, crenguțe, semințe, muguri, diverse esențe de lemn.

Poveștile vechi despre plop și salcie îi farmecă pe copii și imaginația lor prinde... de data asta nu aripi, ci crengi și frunze! Jocurile de grup explică pe înțelesul lor fragilitatea ecosistemului pădurii și aduc întrebări despre Copacul Vieții.

Atelierul din copac pornește de la cartea Luli și căsuța din copac (Editura Cartea Copiilor, 2015, scrisă de Iulia Iordan și ilustrată de Cristiana Radu), și este susținut chiar de către autoarea cărții.

Unde: la școală/grădiniță

Durată: minimum o oră

Vârstă: 4-9 ani

8. Atelierele de Teatru Kamishibai

Programul constă în șase întâlniri în cadrul cărora copiii vor crea împreună o poveste originală (prin diverse metode foarte simple și creative), vor ilustra episoadele acesteia și vor afla câteva tehnici de a interpreta povestea, iar în final va avea loc lectura publică în fața colegilor și părinților.

Atelierele sunt coordonate de educatori specializați pe fiecare dintre componente: lectură creativă și creare de povești, ilustrație, actorie, respectiv: un educator muzeal, un artist plastic și un actor, toți cu experiență în lucrul cu grupe de copii de diverse vârste.

Detalii despre metoda kamishibai, aici:

<http://www.asociatiadadece.ro/program/kamishibai-la-povesti-sa-spunem-hai/>

Structura atelierelor:

- 2 întâlniri de creare a poveștii/poveștilor
- 2 întâlniri de creare a ilustrațiilor
- 2 întâlniri în care se vor exemplifica tehnici de interpretare, iar în ultima dintre ele va avea loc lectura dramatizată a poveștilor/poveștii realizate de către copii

Unde: la școală

Durată: 6 întâlniri de câte 2 ore (cu pauză)

Vârstă: 7-12 ani

9. Povești din hârtie

Atelierul îmbină povestea cu bricolajul, copiii putând să asimileze multe informații interesante într-un mod ludic și creativ.

Pentru prima parte a atelierului, cea de poveste, ce altă metodă mai potrivită am fi putut să vă propunem decât nu teatrul Kamishibai (în japoneză teatru de hârtie)?! Cu ajutorul ilustrațiilor, vom derula povestea veche de mii de ani a hârtiei, în același timp privind, atingând și mirosind o diversitate de materiale folosite de oameni de-a lungul timpului pentru a scrie sau a lăsa urme, precum și diverse tipuri de hârtie.

În continuarea poveștii, copiii vor realiza sub îndrumarea educatorilor noștri o poveste colectivă, povestea lor, pornind de la cuvinte cheie din istoria hârtiei, cum ar fi: copac, deșeuri, bucată de hârtie, inventator etc. Și poate, cu ajutorul acesteia vom descoperi nu numai personaje și locuri noi, ci și idei bune de pus în practică.

La partea de bricolaj, copiii vor realiza personaje din povestea lor, colaje care să o ilustreze sau alte tipuri de artefacte, folosind hârtie reciclată de ei și adusă special la atelier.

Unde: la școală/grădiniță

Durată: minimum o oră

Vârstă: 6-12 ani